

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LAS ELECCIONS DEL DIUMENJE

Un simulacro es la parodia de una batalla. Donchs las eleccions del diumenje, per lo que respecta á Barcelona, ni á simulacro van arribar. Per fer un simulacro de batalla 's necessitan soldats que marxín y contramarxín, ataquín y defensín, disparant tiros y canonadas sense bala: molt soroll y pocas nous. Aixís també per fer un simulacro electoral á falta d' electors se requereixen burots y escombriaires que fingintse tals votín per altre. Donchs ni escombriaires, ni burots va haverhi diumenje. Aquellas famosas rodas de altres dias no 's van deixar veure en lloch. Pau, quietut, tranquilat... y barra.

Perque 'l fet es que no haventse pres ningú la molestia de acudir als colegis electorals; havent permanesent las urnas solitarias y desertas, com las urnas funerarias que adornan los panteons dels cementiris, á pesar de aquest abandono general, resultá del escrutini que havia anat á votar la meytat del cens de Barcelona, y 'ls candidats ministerials units en bona armonia ab los conservadors, s' adjudicaren la friolera de nou á deu mil vots en cada una de las dos seccions del districte.

Es inútil dir que tots los electes passen per personas decentes y com á tals se las considera incapassas de cometre en la séva vida particular la mes minima acció indigna. Pero aixó no vol dir que tractantse de un acta electoral no l' admetin, vinga com vinga. Existeixen dos morals, una per la vida privada y un'altra per la vida pública. Per la primera molta meticulositat: per la segona cap escrupul. Com mes burda es la trafica, mes honrats se consideran.

En los districtes de fora hi ha hagut de tot. Aquells en los quals s' ha presentat alguna oposició, los elements del govern han encomanat lo bon éxit de la séva causa á la gloriosa santa Tupinada. Unas quantas actas en blanch procedents de quatre pobles de mala mort han bastat per neutralisar lo triunfo de las oposicions en las localitats ahont hi ha hagut llynta verdadera. Mediant aquesta maniobra las oposicions, vencedoras en los districtes de Vilanova-Sant Felin y Vilafranca-Igualada, apareixen vensudas, desposseidas de las actas, fruyt del séu esfor. Es un escándol irritant.

Y encare aixó fora lo de menos, si no quedés el rabo por desollar, ó sigui 'l puesto reservat á las minorias. Los ministerials autors del escandalós xanxullo, se reservan sempre lo dret de adjudicar aqueix puesto, y solen concedirlo al candidat que 's mostra mes propici y dócil als séus designis, ó al que visita ó fa visitar mes vegadas lo despaij del governador de la provincia, ó en últim extrém al que calsanse l' acta, puga despertar mes rezels y sembrar mes duraderas discordias en lo camp republicá. Ni 'l mateix Maquiavelo hauria inventat un procediment tan funest y tan

inmoral com aqueix qu' está vigent á Espanya de la representació de las minorias. No n' hi ha pron ab robar las actas als verdaders electors, que ademés es necessari perturbarlos y deshonorarlos.

De las eleccions del diumenje se 'n desprenen dos exemples: el de Barcelona y 'l de alguns districtes de fora, el del abandono cumplert y 'l de la llynta mal organizada. Davant de aquests dos cassos podém dir: —Mal si 's va á las urnas, y mal també si deixa de anars'hi.

Mal si deixa de anars'hi, perque 'l retrahiment fill de la desidia, es la mort y equival en certa manera á l' evaporació dels partits populars. Compreném lo retrahiment, quan darrera de la porta hi ha un bastó; quan l' elector indignat está fermament resolt á cambiar los procediments electorals per los revolucionaris, la candidatura pel fusell. Pero 'l retrahiment degut únicament á la galvana, á la desorganización, al fastidi, á l' apatia, á la ausencia de tot entusiasme, aquest abandono voluntari dels debers civichs condueix via dreta al aniquilament y á la perdna de tot, fins á la de la esperansa.

Mal també, si 's va á las urnas sense la deguda organización, perque 'ls esforços que 's fan resultan estérils, y las traficas dels trampistas, al quedar impunes, quan no indignan deprimeixen al home mes enter.

Precisa, donchs, cambiar resoltament de conducta. S' imposa, en primer lloch, l' unió estreta de tots los elements republicans, realisada baix un programa únich, senzill, práctic, exempt de divagacions, que acabi de una vegada ab todas las fraccions, fraccionetas y camarillas. Mentres subsisteixi l' actual divisió serém impotents y haurém de devorar injurias y agravis. Los verdaders republicans, aquella gran massa de correligionaris que no aspiran á cap ganga ni benefici particular, y si sols al bé de la patria, permanixerá allunyada de la vida activa, y las fraccions, fraccionetas y camarillas no tindrán may forza ni per imposarse las unas á las otras, ni per fer cara al enemich.

Realisada la unió, lo partit republicá deu consagrar tota la séva activitat á la regeneració del sufragi universal. No será possible la República á Espanya, si 'l sufragi universal no s' arrela com en terreno abonat, en la conciencia y en las costums del poble. Aixís com als partits monárquichs que l' han admés cedint á una necessitat passatjera els té compte deshonorarlo, inutilizarlo, escarnirlo y ferlo impracticable, á tot republicá li importa ans que tot enaltirlo, vigorizarlo, purificarlo, y en últim extrém derramar en la séva defensa la sanch de las sevas venas.

No sols lo sufragi universal es lo camí de la República, sino l' únich medi de que aquesta podrá disposar pel séu regular funcionament. En la práctica del sufragi universal s' ha d' educar al poble republicá.

Y no 's digui que 'ls monárquichs ens estafarán sempre, perque quan nosaltres hém volgut, no han pogut ferho. Parlin sino las famosas eleccions de 'n Salmerón pel districte de las A foras y las últimas generals coronadas per un brillant triunfo á Madrid, á

Barcelona, á Valencia, á las principals ciutats d' Espanya, triunfo que tanta forza moral 'ns doná y que féu tremolar al govern de la regencia.

¿Per qué tenint aquest gran exemple, hém de olvidarlo?

Lo camí que condueix al triunfo es aquest y cap més. Unitat, bona organización, disciplina, constancia, tenacitat y entusiasme. Lo sufragi universal es l' arma pacífica de una segura victoria. Y en últim extrém, si nosaltres lluytém pel respecte á aqueixa lley del Estat y 'ls nostres enemichs s' obstinan en escarnirla y falsejarla, podrém apelar á las resolucions extremas, segurs de que todas las personas honradas y de vergonya, ó siga la inmensa majoria de la nació estarà al nostre costat, per acabar costi lo que costi ab las indignitats y 'ls escándols, que 'ns colocan avny á la qua de tots los pobles civilisats.

P. K.

No es cert que 'l Papa tracti de manar als carlins que prestin acatament á las instituciones.

Tot lo mes que farà Lleó XIII será recomanarlos que s' atinguin á la lletra y á l' esperit de l' última Encíclica.

De manera que 'l Papa 's limitarà á tirals'hi una mica d' aygua beneyta al vi.

Ja compren Lleó XIII que 'ls seus mandatos serian desobehits.

Jo conech un capellá, carlí furibundo, que diu: —A mí, si 'l Papa 'm mana per escrit alguna cosa que no 'm convingui, li respondré: «M' haurá de perdonar; jo no sé de lletra.»

Motins á Aguarón (Zaragossa) á Alagón (Zaragossa també), y á Villafranca (Navarra). Causa de la sarracina: la pobresa del país y la impossibilitat en que 's troban los contribuyents de pagar las contribucions. Escorreguda la llimona, lo govern l' apreta, y está clar, la llimona reventa.

Diu lo corresponsal de *La Renaixensa*, ab molta rahó:

«Avants eran los republicans los que anavan á predicar pels pobles; ara son los carlins.»

Lo mon al revés.

Perque 'ls carlins fan mal fentho, per ser l' ús de la libertat una cosa agena á la séva corda; y 'ls republicans fém mal deixanto de fer, tota vegada que

10/38

una propaganda contínua deuria ser lo medi de tenir sempre despert al poble republicà.

Lo fill y heréu del difunt Conde de Paris es aquell xitxerell que va ficarse a Fransa a pesar de las lleys de desterro que teren proscripta a la seva familia, a pretext de que volia servir en l' exèrcit.

La broma va costarli alguns mesos de presó. No se si després de aquesta desgraciada aventura li haurán quedat gayres ganas de repetirla. En tot cas la República li demostrarà que «nunca segundas partes fueron buenas.»

Perque la República es partidaria de aquell adagi que diu:

«Reyes y trastos viejos, pocos y lejos.»

Una apreciació de D. Juan Mañé, en un de sos últims articles:

«El juego es el principal resorte para ganar las elecciones: proporciona a los caciques y a sus auxiliares recursos valiosos y una turba de agentes activos y dispuestos a todo que son los que viven del juego más ó menos directamente.»

Aixó, que diu D. Joan passa avuy, als 18 anys de restauració monàrquica. Bó es que l' *Director del Diari de Barcelona* una vegada a la vida siga franch y confessi las miserias dels seus ídols.

Y ara quan torni a resucitar textos del temps de la República, posi cuydado y no olvidi que algú arxivará aqueixa apreciació tan preciosa, que vé a consignar que l' origen del poder legislatiu en plena restauració borbónica dimana directament de las taules de las casas de joch.

Ara resulta que la República de Andorra no es tal República, com s' havia cregut sempre, sino un país de feudataris sotmesos a l' autoritat del bisbe de Urgell que 's titula príncep de aquella terra.

Y l' bisbe mana y disposa ¡y ay dels andorransino creuhen! No tindrán carreteres, ni telégrafo, ni cap dels adelantos moderns invenció de Satanás. Per tot lo que intentin fer en tal sentit han de demanar autorisació al príncep de la mitra; y fins quan vulguin tirar butifarra a l' olla, será necessari contar ab lo consentiment del bisbe.

No deixa de ser xocant que hi haja qui a últims del sigle XIX pretenga sostenir aquest restu de feudalisme teocràtic digne sols de l' Edat mitja. Quan en los embats de la vida moderna ha naufragat fins lo poder temporal del Papa, es molt singular que pugni per aguantarse lo poder temporal del bisbe de la Seu de Urgell.

La mort del Conde de Paris pretendent a la corona de Fransa, no ha causat en aquell país la mes mínima sensació.

Perque avants de morir los pretendents, ja vá morir la corona. Y aixís pot bé dirse: «Deu els mata y 'ls ajunta.»

Conservadors y fusionistas han anat a las eleccions plegats: los primers a coll y bé dels últims, ab la condició precisa de que quan se giri la truyta 'ls últims anirán a coll y bé dels primers.

Aixís es com se practica avuy lo torn dels partits: reparintse la gasofia, a la descarada.

Vaja, aném seguint aixís, que a la mort bé hi arribarem.

Escenas edificants.

A Algeciras vá ser detingut passant la línia un ensotanat, que feya molta tripa. Reconegut degudament se trobá que portaba deu ó dotze lliuras de tabaco de contrabando, lligadas a la cintura.

A Madrid, un altre mossen sigué sorprés en lo precís instant en que anava a embestir ab intent de rompreli la crisma a una bugadera jova y guapa.

Averiguada la cosa, se descubrí que aquell ensotanat; avants de ser pare d' ánimas, havia tingut ab ella una criatura; y que posteriorment, impulsat per l' amor y 'ls celos, havia seguit a la seva Dulcinea, desde Galicia, ab la santa intenció de obligarla a viure ab ell ó de arreglarli 'ls comptes.

Está vist: quan un ensotanat té dintre del cos lo carbó de pedra del amor y l' aygua bullenta dels celos, descarrila mes facilment que una locomotora sense válvula de seguretat.

CARTAS DE FORA.—*Tremp*.—No n' está poch de cremat l' *Ull de vidre* perque l' Ajuntament s' ha negat a donarli aquest any las 40 pessetones que cada any li donava pel sermó de la festa major! Diu que ja que la ciutat se porta d' aquesta manera, ara ell la castigarà no fent cap festa d' iglesia, ni celebrant la Senmana Santa ni res.... Está vist que a aquesta gent la millor manera d' exasperarlos es tallarlos las provisions.

Vilafranca.—Sembla que entre 'ls elements avansats d' aquesta localitat ha cridat molt l' atenció la evolució de dos concejals federals que de repent s' han tornat beatos y han assistit a la professó de la festa major ab un reculliment admirable. Sobre tot, lo qui s' ha emportat la palma ha sigut lo regi-

dor Carboné, que per ser la primera vegada en sa vida que duya barret, diu qu' estava hermosíssim.

Riudecols.—¿Qu' es veritat, senyor rector, aixó que diu vosté de que 'ls que 's miran la comedia y las foras están excomunicats? ¿Sí? Donchs, digui ¿qui eran aquells que l' altre dia darrera de las persianas de la rectoria 's miravan la gimnástica que una companyia ambulante feya a la plassa? ¿No eran pas vosté y la majordona?

Amer.—Quéixas que 'ns arriban d' aquest poble: 1.ª Que allí 's juga bastant y las autoritats sembla que no ho veuhen. 2.ª Que hi ha tanta tolerancia en l' us d' armas, que fins se veuhen criaturas de quinze anys ab l' escopeta al coll. ¿No podria remediarse aixó?

L' alcalde de la Seo de Urgell ens suplica donguém compte que 'ls dias 26, 27 y 28 del próxim Novembre se celebrará per segona vegada en aquella població la fira de bestia de totas classes que tan éxit va obtenir l' any anterior. L' obertura de la carretera, las midas que s' han pres pel bon hospedatge dels forasters y per l' allotjament y mantenció del bestia, y l' ser eximir aquest de tot arbitre municipal asseguran lo bon resultat de la indicada fira.

Cadaqués.—Uns forasters que assistiren a la festa major, tenint noticia de que havia de tocarse una missa inédita del organista de la població, qu' es un ensotanat molt sandunguero, anaren a la iglesia. Y ¡quina no seria la seva sorpresa, quan en lo moment solemne de donar a besar una imatge a tots los feligresos, rompé la música dirigida per l' aludid reverendo en la célebre y popular americana de *La Virgen de la Paloma!* Y després de l' americana un waltz, que solen tocar los pianos de manubri, y que té per títol *El bailarín*. Perque la festa ha-gués sigut complerta no faltava mes sino que tothom, inclús els sants y santas dels altars s' hanés posat a ballar.—La religió aixís practicada no podrà dirse que no tingui 'ls seus punts y ribets de recreativa.

¡TRIHÉU Y REMANÉU!

A mort lo conde de Paris? Donchs ¡viva la gresca! Quedant com queda vacant la corona de Fransa y sent absolutament necessari que la *plassa* s' ocupi com més aviat millor—perque diu que las coronas que no serveixen, se rovellan—convé que 'ls francesos vejín, entre 'ls pretendents que truquen a la séva porta, quin es lo que reuneix més mérits pera quedar-se en definitiva ab lo títol de pretendent.

Aquí van los seus manifestos. ¡Atenció!

LO DUCH D' ORLEANS:
«Francesos: Si la circumstancia de ser fill del pare no bastés pera evidenciar lo dret que tinc a la vostra preferencia, crech qu' en la meua fulla de serveys hi ha heroicitats suficients pera enternirvos.

«Ja recordaré la sanx freda ab que un dia vaig atravesar la frontera, resolt a ingressar en las filas del vostre exercit. Es veritat que per fi de festa vaig ingressar únicament a la presó; ahont per cert me tractavan millor de lo que m' haurian tractat al quartel; pero quan menos vaig deixar sentat que sé preparar cops d' efecte y que la vida de calabosso no m' treu la gana.

«També heu de tenir present l' abnegació ab que me n' vaig anar a corre món ab la Melva, aquella famosa artista, que si com a cantant no val gran cosa, com a dona guapa es de lo més superior que ha trepitjat vostres escenaris.

«No recordo en aquest instant cap més fet que valgui la pena de ser mencionat; pero siga com vulga, espero que ab lo dit n' hi haurá prou pera inclinar vostre ánim en favor meu y lograr qu' m' reservén la corona de Fransa.»

Segón pretendent: DON CARLOS, el de las húngaras:
«Fills de San Lluís y de Lluís Michel: Se m' figura que ja deveu saber que, mort lo conde de Paris, l' únic heréu del trono de Fransa soch jo. També ho era—m' apressuro a manifestarho—també ho era en vida d' ell; pero si llavors, per no donarli un disgust vaig callar, ara que ja no pot sentirme reclamó 'ls meus drets y la paga que legalment me correspongui.

«No m' vinguén ab la xeringa de que jo també soch l' heréu del trono de Espanya. Ja sabéu que per arreglar aquest conflicte vaig casarme l' altre dia y que la cosa, tal com jo me l' he combinada, marxa divinament.

«Lo fill que ja tinc, en Jaume, s' quedarà ab lo trono d' Espanya, y l' fill que tindrè—perque totas las donas del vehinat diuhen que será noy—pot quedar-se ab la corona de Fransa.

«Me sembla que després del gasto que per complaureus hi fet y dels sofocos que l' ditxós casament m' ha ocasionat, seria una verdadera rifada que ara m' deixessiu a la lluna de Valencia y concedissiu lo títol de pretendent a qualsevol altre tanoca.

«Lo meu lema es: ó jo, ó ningú.»

Pretendent número tres: DON FRANCISCO DE BORBÓN.
«Aquí m' teniu. ¿No m' coneixén? Jo sí.

«Jo hi sigut carlista, alfonsí... y hasta crech que federal. Cobro del Estat espanyol y ocupu un llóch en las filas del sen exercit; pero la mort del net de Lluís Felip, la situació de don Carlos, lo tractat d' Utrecht, la ley sálica y otras y otras cosas que no anomeno per no enredarme més... totas aquestas circumstancias reunidas fan que jo m' presinti a vosaltres per dirvos: Francesos, aquí t' niu lo vostre rey legitim y verdader. Lo qui us digui lo contrari y vulgui alegar millors drets, es un vil falsificador que ni mereix que li miréu la cara. *Se méfier des contrefaçons.*

«No ignoro que Fransa té certa afició a las institucions republicanas; pero no importa. A mi no m' guia avuy altre propósit que l' d' avisarvos y fervos present que sempre que necessari un rey ja sabéu que podéu contar ab mí. Siga demá, siga d' aquí un any, siga d' aquí deu, si us canséu de la república,

y jo no hi trobat millor colocació, tinguéu la seguretat de que bastará que m' escriguéu quatre ratllas per véurem desseguida dalt del vostre trono.»

«¿Qué contestará la Fransa a aquests manifestos? Per ara probablement res; pero ¿qui 'ns diu que demá no mudará de pensament?»

En tot cas, ja que l' abundancia de pretendents autorisa als francesos pera triar y remenar, jo 'ls aconsellaria que, arribada l' ocasió d' adjudicar la corona, cridessin als tres aspirants y 'ls diguessin:

«A veure ¿qui es que ho fa més barato?»

FANTÁSTICH.

LA COMEDIA ELECTORAL

Formalment, a só de bombo y ab las millors intencions, lo govern dona 'ls avisos cridant al poble a eleccions. —A tal puesto hi ha las listas, hont se detallan pel clar los noms y las circunstancias dels que aquí podrán votar. Examinéulas ab calma, y sense vacilacions acceptarem desseguida las vostras reclamacions.»

Com ningú s' cuida de ferho, las listas, naturalment, resultan al fi aprobadas sense cap impediment. Los noms inventats hi quedan, los Xanxas hi son en gran, los vius apenas s' hi veuhen y 'ls morts hi van figurant.

«¿Ja tenim a punt la cosa? Donchs amunt y fora brochs: procedim sense tardansa al senyalament dels llochs. Veyam quantas son las actas que s' tenen de repartir, y designém desde luego los senyors que han de surtir. Fulano té molts empenyos, per lo tant ha de triunfar. Sutano es de dos cassinos y l' tenim de contentar. A Mengano se li dona lo ters lloch en l' elecció y 's deixa que Perengano guanyi per la oposició.

«Está contenta la colla ab lo reparto que s' fa? Donchs csnjuminém las mesas y depressa a comensa.

Vostés tindrán al seu càrrech aquesta secció d' aquí. Vostés tenen de cuydarse d' aquella secció d' allí. Ja poden fer lo que vulguin tocant a inventarse vots, que ja tindrán bona guardia de guindillas y burots. Procurin en tot cenyirse a la llista que 's han dat, y si hi ha algú que protesta lo portan pres y al jutjat. *Mano limpia*, cara fresca y no perdín l' esperit; aquí, costi lo que costi, tenen de surtir 'ls qu' hem dit.—

«Comensa l' acte solemne. President é interventors conversan, riuen y fuman, esperant als electors. Passa un' hora, n' passen dugas, desseguida n' passen tres, y quatre y cinch... y a las urnas encare no hi ha entrat res. Pero al ferse l' escrutini y en lo moment de contar, surt un munt de papeletas que dona gust de mirar.

Tants mils vots per don Fulano, don Sutano tants mils més, don Mengano quatre carros... ¡un diluvi de papés! La trompeta de la fama aixorda la població, pregonant lo felis éxit que ha tingut la votació.

«Ab inmensa concurrencia y procediments legals han gusnyat per majoria los candidats oficials.»

Uns quants senyors sense escrúpols, agafan l' acta al moment com si aquesta... martingala fos la cosa mes corrent. Lo país se posa a riure, los governants fan igual... y aquí tenen acabada la comedia electoral.

C. GUMÁ.

UN REY DE PER RIURE

A fet tots los papers de l'auca. A pesar de tenir sanch real a las venas los seus parents no l deixavan acostar a Palacio. No tenia un céntim y ell mateix ha confessat que mes de quatre nits va tenirlas que passar ab la panxa prima y dormint sobre un banch qualsevol dels boulevards de Paris, a tall de Carlos Altadill.

La guerra-civil va donarli ocasió de anar a ocupar un lloch en las filas del Terso, y la traició de Sagunto y la pau, conseguida, segons diuen, sense gastar un céntim, va obrirli las filas del exercit de la Restauració. Ab una facilitat pasmosa ha arribat fins a general de brigada.... Pero ell no 'n té prou: vol ser rey... rey de una gran nació... rey de la Fransa.

Un legitimista, 'l príncep de Valori, va anarli a oferir la corona, y ell naturalment va acceptarla sense mes ni mes. Lo príncep de Valori, postrantse als seus peus, va besarli la mà y va donarli 'l tractament de Magestat.

Y ell estarrufantse, com un gall d'indi en lo moment de tregarse la nou, va preguntar:

—¿De manera que ja soch rey?

—Si Magestat—li va respondre—desde avuy a la bescambri-la ja valen quatre tantos.

Lo primer que ha fet com a rey ha sigut adjudicarse un títol nobiliari de la mes alta importancia, 'l títol de *Duch de Anjou*.

Pero algú li ha fet entendre que aixó de ser pretendent a la corona de una nació amiga y quals institucions republicanas han sigut per Espanya oficialment reconegudas, y continuar figurant en l' exercit en calitat de general de brigada, son dos cosas que no lligan.

Y una de dos: ó bé renuncia al generalat, ó bé declara que las sevas pretensions a la corona de Fransa han sigut una broma sense trascendencia ni segons fins.

Mes clar: dintre del joch de cartas de la política no 's pot ser rey y caball a la vegada.

Y vels'hi aquí que 'l bon home 's troba avuy aturrullat y sense saber per quina gana decidirse. Sent pretendent al trono se li acaban las vessas: sent general de brigada se li acaban las ilusions. Somiar un trono impossible, y despertarse com en altre temps després de haver dormit, ab la panxa prima, demunt del fret pedris de qualsevol passeig, francament es molt dur.

De moment los francesos, que son molt bromistas, se l' han pres pel seu compte, y de gresca no 'n vulguin mes. Tot aixó tenen que agrahirnos. No 's dirá que nosaltres no torném bé per mal.

Dich aixó perque dels francesos varem rebre nosaltres tota la polsaguera fralluna 'l dia que varen decidirse a fer dissapte, y nosaltres en cambi 'ls regalém un candidat al trono.

Y mentres lo regalo dels fraeres, a nosaltres, ja fa temps que 'ns fa plorar llágrimas amargas, el regalo de un candidat al trono estich segur que als francesos els ha de fer riure mes y mes temps que l' opereta bufa del mes *desopilant* dels seus autors.

P. DEL O.

N repartidor de candidaturas s' está florint veyent qu' en tot lo dematí no passa un' ànima, y al notar que unas quantas portas mes avall, hi ha gran animació, exclama:

—¿Vols'hi jugar que m' hi equivocat y que 'l collegi es allá y no aquí? Ma'n' hi vaig.

Y se'n hi aná. Y aquest fet explica que a la porta de la iglesia de Santa Ana 's repartissen candidaturas ministerials a la gent que anava a missa.

Entretenment poètic de un interventor, en las eleccions del diumenje:

Apenas constituhits

varem pendre xocolate,

y en tot lo sant dematí

no vá venir ni una rata.

A las dotze 'l gran dinar

(dinar de dia de festa)

vam fumar, pendre café

y varem dormir la siesta.

Després varen despertarnos

y firmarem molt formals

las actas ab tot lo cens

en pró dels ministerials.

Bon jornal y poca feyna

molta nyonya y cap disgust....

unas eleccions tan cayas

la vritat, donan molt gust.

Los periódichs neos tot es fer publicitats sobre 'ls actes religiosos que practica en Salvador, baix la direcció dels pares jesuitas. Y es tal la importancia que li donan, que no seria extrany que després de mort de-

manessin la seva canonicació. Per cert que será bonich veure que l' autor del horrendo atentat del Liceo se'n vá al cel en línea recta, ab los papers ben despatxats, mentres tal vègada alguna de las sevas victimas cremará en l' nfern per tota una eternitat, per haver mort sense haver tingut temps de confessarse.

Diguís, després de tot, si no es un gran incentiu pels anarquistas del mateix pelatje de 'n Salvador, es a dir capassos de convertirse, aixó de fastidiar als burgesos en aquest mon y al altre.

Y tot aixó, després de haver lograt ferse célebres de des totas maneras.

Primer ab *las bombas de dinamita*. Y després ab *los bombos jesuitichs*.

Al ser traslatats de manicomi, los boigs de Logronyo van donar crits de «Viva Sagasta!»

No 's dirá que no siga cert y oportú l' antich refrán: «*Los boigs fan billas*».

Perque, avuy com avuy, per victorejar a D. Práxedes se necessita ser boig arrematat.

Suposo que varen llegir el *Diluvi* del passat dissapte, y que, per consegüent veurien la manera com l' *Insensat* tracta d' explicar l' ensopegada que va donar ab lo sonet ab acrostich.

Ell diu que ja ho va veure que 'l sonet l' aludia; pero que sols per fer una broma va reproduhirlo. Al apelar a aquesta excusa, dona rahó plena al autor del sonet, perque sols els *idiotas* son capassos, no de fer aqueixas bromas, sino de dir que las fan, y de figurarse que 'l públich es tant manso que s' ho té de creure.

Ab infulas de sabias

hi ha en lo mon cada animal,

que no pot doná un sol pas

que no 's trepitji 'l ronsal.

Del telégramas que 's reben de Corea, es impossible treure 'n l' aygua clara. Los de origen xinó anuncian grans derrotas dels japonesos, y 'ls de origen japonés aseguran que ja no queda un xinó per remey.

Lo *menú* de la guerra coreana compren únicament dos plats invariables.

Tunyina ab arrós.

Y *Guatllas* a tot pastó.

Fusionistas y conservadors, representats pels seus cap-padres, en vigílias de las eleccions últimas van anar a donarse un paternal abrás en lo local de la Colla del Arrós.

Sembla qu' en lo successiu los partits monárquichs de Barcelona, adoptarán de comú acort lo següent lema:

«*L' arrós fa 'l ventre gros*».

Lo qual no te res d' extrany, perque ja fa molt temps que 'l practican.

Los carlins han anat a la Rioja a fer un pet de propaganda activa.

Han fet molt-bé, ja qu' en cap mes país d' Espanya podrien recullir los fruyts que trobarán en aquella tesra privilegiada.

Una gran abundancia de *pebrots*.

Un tal Sr. Reparos, senyor de fora, que devia aquest motiu a que no li estava bé res; havent vingut a la capital y t'obantse un dia a la plassa del Angel, mirá 'l rétol del carrer que venint de la Llibreteria allí desemboca, y llegí:

«*BAJADA DE LA CARCEL*»

—¡Miréu que burros son a Barcelona—exclamá.— Es pujada, y hi posan *Baixada*.

Encomiant los mérits de un célebre tenor que 's feya pagar molt bé, deya un seu entusiasta:

—M' agrada aquest artista perque canta ab molt sentiment.

—Donchs jo—digué un altre—per ser un home tan descontentadís. ¡Hont s' es vist cobrar 1,000 duros cada nit y *cantar ab sentiment!* ¿Vols dirme quina cantitat se li ha de donar per ferlo cantar ab satisfacció?

Un acaudalat banquer, que no gasta gayre salut, reb la visita del seu metje, un dia que no l' havia enviat a buscar, y li diu:

—Lo qu' es avuy no l' esperava.

—Ni hauria vingut, sino que 'ls senyors del tercer pis m' han enviat a buscá, y jo m' hi dit: «Bah, bah: ab un tret matarás dos pardals».

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Vi-la-miu.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Amor.—Mora.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Paludarias.*
- 4.ª CONVERSA.—*Ramon.*
- 5.ª GEROGLIFICH.—*Com mes amichs mes clars.*

Han endevinat totas las soluciones los ciutadans Mira-nius, Palitrochs y J. M. G.; n' han endevinadas 4, J. Terremoto y V. Miró; 3. Un pinta-monas; 2, Paco Figas y Retolondrón y 1 no més, Ollime Retabas Gich.

XARADA

*Tersa-primer*a es un mal
quarta-prima esmorsar fi
*dos-primer*a un animal
y la *tres-dos* per vestir.

Catalana població
es lo *Total* segons crech
y per trobarla, 'l milló
es buscarla a tort y a dret.

MATEO SUMALLA.

MUDANSA

En lo carrer de 'n *Total*, se llogará un home, per netejar un *tot*, donant-li un bon *tot*. Per mes detalls, carrer del *Total*, número *tot*, primer pis. (Baixant del cel).

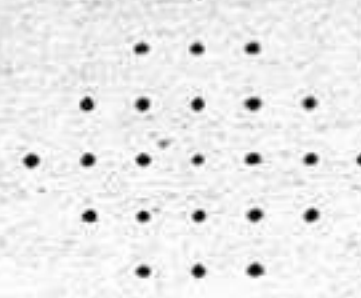
L. FACERIAS.

TRENCA-CLOSCAS

PARE!... TIA!... RES!

Formar ab aquestas lletres lo nom de un carrer de Barcelona.
J. P. GOMÓS.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—Segona: a las vinyas.—Tercera: pel carrer se'n veuen.—Quarta: establiment.—Quinta: progenitors.—Sexta: número.—Séptima: vocal.

PERE PRATS Y VILA.

GEROGLIFICH

X

DI

LA LA LA

Q Q

I

d' or

I

RITA SALA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Ollime Retabas Gich, J. Terremoto, S. Truyo's, S. Ermita, Un Pescadó, J. Morera, Saramandilla, G. Campmany, Un Burro, Un Salt a toullets, Trinquilla, C. de las Dents, E. Tomás y F., Meró S., Pepet dels Canaris, Joan C., J. Bagnó y S., A. Marinet, A. Gandul, J. Serra y Moya, L. Colomer de Vilafranca, Camalich de Lleyda, J. Sumalla, A. Mayol, H. H. Casalota, Rautell, Pepa Figueras, A. Balsells, M. Huguet, M. Quilú y V. de Riudoms, A. Sala, Antonet del Vi, J. M. Palau, Un poetarónt, y Melfa.—Lo qu' envian aquesta setmana no fá per casa.

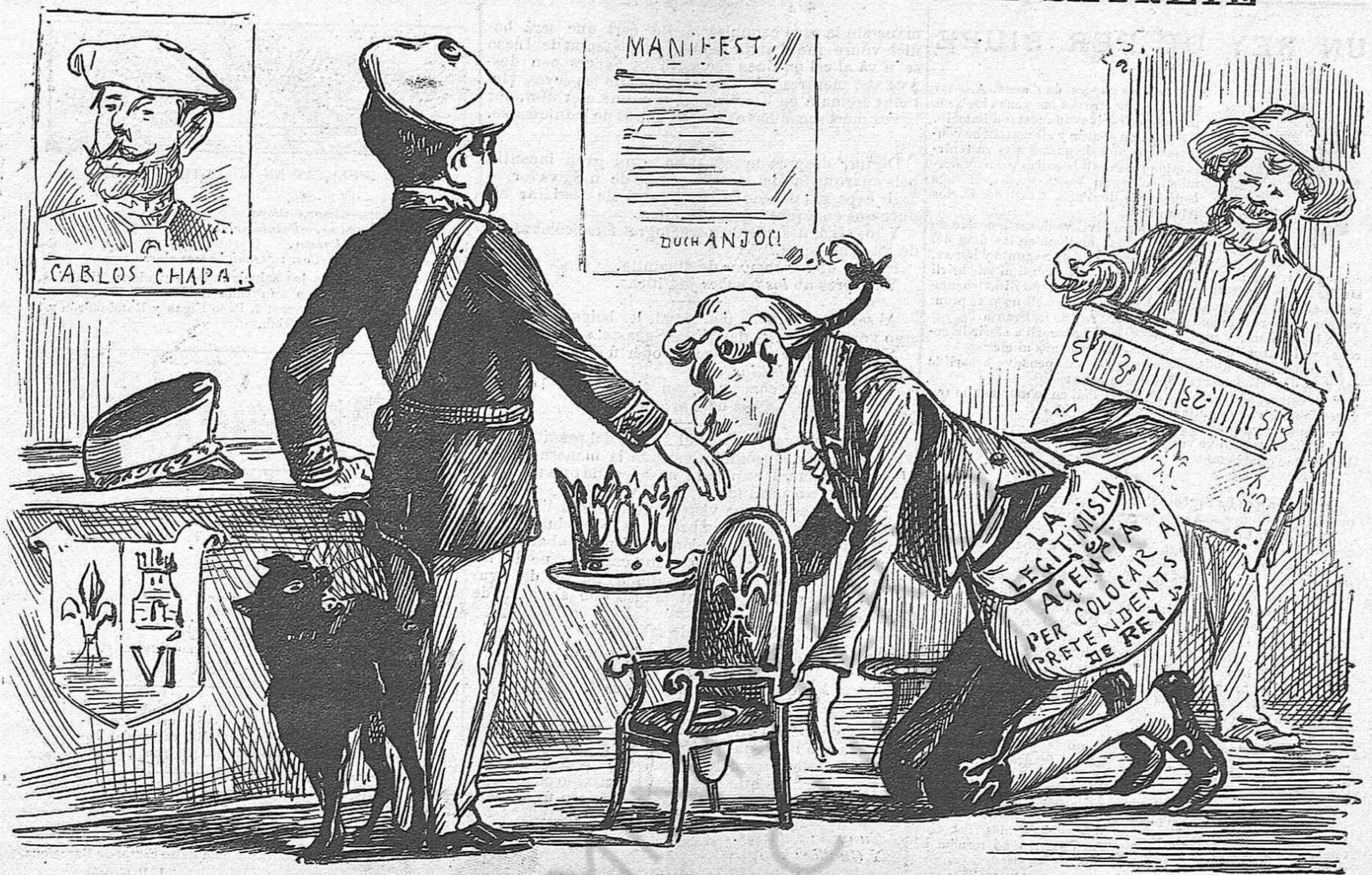
Ciutadans J. Comas, Victorio I. Rom, F. S. (Nas de Vicari), S. Vila y F., Gayter del Panadés, Maquiasta, Manuel Serramiá, J. Bordas, Sanch de Cargol, Jo tu y ell, Samuel Grau, Mij que sí, M. Plans P., Antur Suñer, Geriná de Mohamer Torres, N'bot de Mu'ey Araaf, Pere Carreras, y Un Pescador.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Pep de Gracia: La idea está bé; pero la forma es detestable.—M. Eugón: En l' article hi falta estil literari.—Lluís Salvador: Aquesta setmana no ha estat tan inspirat com altrás.—Pepito de Constantí: No 'ns fa 'l pes.—Rostoll: Va bastant bé.—J. de P. Ferrer: No es del género propi pels nostres periódichs.—J. P. (Valls): Gracias per las noticias que 'ns donas; pero al individuo a qui 's refereix preferim deixar-lo.—Pinyol d' oliva: L' arrice es molt enginyós, si bé alguns dels seus fersats que conté hi están entaxoats, de tal manera que fa carta al cap-de-vall no diu res.—Antonet del Corral: La poesia petita va bé; pero l' altra está plena de ripis.—P. Gior y B. de V.: Es flux.—Vicens Rusquilla: Probablement els dibuixos estarán millor que l' escrit.—Pepet de Vilafranca: Aceptém la *Petegrina*; l' altra no 'ns fa 'l pes.—Follet: Molt bé y gracias.—Quim Arlig, yre: Idem ídem.—Un A. Vendrallench: Aprofitarém la rima y un epigrama.

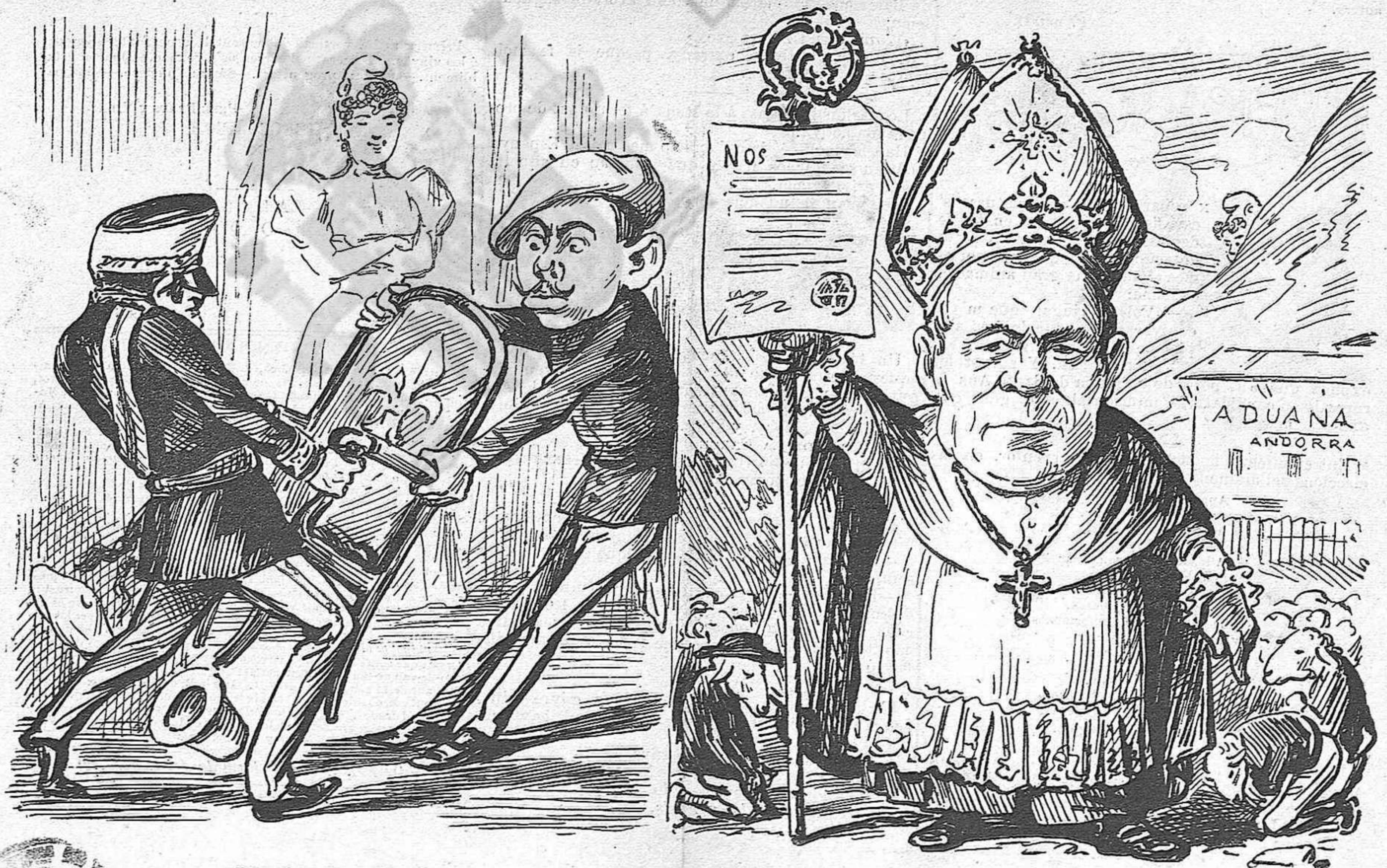
LOPEZ, Editor.—Rambla del Centro, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

PRETENDENTS DE REY. QUADROS DE SAYNETE

Un que pretén lo que á Fransa
fa temps de moda ha passat
¡Vaya una xanxa!
¡Y quin tipo mes guillat!

Renyina de quitxalleta
disputantse una basseta.

—Aquí ó Andorra s' ensorra
ó 'm proclamo rey d' Andorra.